

Krajem ljeta cvate ambrozija, jednogodišnja biljka koja je osobito prisutna u kontinentalnom dijelu zemlje. Pelud ambrozije jedan je od najjačih poznatih alergena čije su najveće koncentracije peludi u jutarnjim satima i prije podne, a smanjuju se poslije kiše. Najčešći znakovi alergije su kihanje, svrbež nosa, vodeni iscjedak iz nosa, otekline kapaka i otežano disanje, a uz alergijsku hunjavicu može se razviti i astma.

Otporna biljka

Svaka biljka ambrozije proizvede više od 60.000 sjemenki koje mogu preživjeti u zemlji više od 30 godina i izdržati uvjete smrzavanja. Zrnce peludi izgleda kao šiljata kugla i ima dobre aerodinamičke osobine, te može putovati i do 300 kilometara. Stablo joj je uspravno, razgranjeno, posuto grubim dlačicama, na presjeku je četvrtastog oblika, a listovi su jajolika oblika, posuti dlačicama, uskih režnjeva. Cvjetovi u obliku grozdastih cvatova na vrhovima su stabla ili grane, žućkaste su boje.

Liječenje

Alergija na ambroziju pripada u skupinu polenoza, alergijskih bolesti koje izaziva pelud. Liječenje se provodi uzimanjem odgovarajućih lijekova (antihistaminika, kod osoba koje nemaju teži oblik alergije). Pri alergijskoj astmi potrebno je hormonsko liječenje kortikosteroidima, koji se daju u obliku tableta ili otopina za inhalacije pumpicama. Preporučuje se i čaj od žalfije (kadulje) koji služi za ispiranje sluznica nosa i usta, a njome se može isprati i sluznica očiju, lica, te preventivno cijelog tijela.

Izbjegavanje ambrozije

U vrijeme cvjetanja ambrozije, preporučuje se:

- izbjegavati izlazak iz kuće od pet sati ujutro do deset sati prijepodne
- držati zatvorene prozore od stana ili automobila
- slobodno vrijeme provoditi na mjestima gdje nije prisutna ambrozije
- radove izvan kuće obavljati neposredno nakon prestanka kiše, odn. kasno poslijepodne ili predvečer
- pranje kose prije spavanja, te češće pranje ruku
- izbjegavati pušenje, sprejeve protiv kukaca i dr. iritanse jer pojačavaju simptome alergije
- ne sušiti odjeću ili cipele izvan kuće
- ne izlaziti iz kuće za vrijeme suhih i vjetrovitih dana

Suzbijanje

Pojedinačne biljke mogu se suzbiti čupanjem zajedno s korijenjem pri čemu treba nositi rukavice, jer je stabljika prepuna grubih dlačica. U slučaju većih površina preporučuje se košenje prije cvatnje ambrozije to do 5 cm od tla. Velike površine i površine pod poljoprivrednim kulturama treba tretirati s određenim pesticidima.

Gradovi Osijek i Zagreb jedini u zemlji imaju odgovarajuće mjerne stanice za ispitivanje koncentracije peludi ambrozije. U Osijeku je pokrenut projekt suzbijanja ambrozije, a u Varaždinskoj županiji pokrenuli su izdavanje prigodnih letaka kojima se građani upozoravaju na opasnosti od te biljke.

Gradsko poglavarstvo grada Zagreba pokrenulo je inicijativu za uklanjanje ambrozije iz dvorišta, vrtova, neobrađenog zemljišta, javnih zelenih površina, te uz javne prometnice. Obveza uklanjanja odnosi se na sve javne i fizičke osobe, a za neizvršenje te obveze bit će izrečene kazne od 200 do 1.000 kuna.

Hrvatske šume